

DADES GENERALS

Curs acadèmic	Curs 2024/2025
Tipus de curs	Màster de Formació Permanent
Nombre de crèdits	60,00 Crèdits ECTS
Matrícula	4.000 euros (import preu públic)
Requisits d'accés	Graduat/a en psicologia, logopèdia, fisioteràpia, medicina rehabilitadora i teràpia ocupacional
Modalitat	Semipresencial
Lloc d'impartició	ADEIT o NEURAL
Horari	
Direcció	
Organitzador	Departament de Psicobiologia
Direcció	Raúl Espert Tortajada Profesor Titular de Universidad, Departament de Psicobiologia, Universitat de València.
Terminis	
Preinscripció al curs	Fins a 14/10/24
Data inici	Octubre 24
Data fi	Octubre 25
Més informació	
Telèfon	961 603 000
E-mail	informacio@adeituv.es

PROGRAMA

DESENVOLUPAMENT DEL SISTEMA NERVIÓS CENTRAL: DE L'EMBRIÓ AL CERVELL

- Fites del neurodesenvolupament en el cervell normal: Desenvolupament cerebral (placa neural, tub neural i etapes de les vesícules encefàliques)
- Mecanismes de neurogènesis i neuroplasticidad (regulació molecular)
- Malformacions del neurodesenvolupament o patologies del sistema nerviós central associades a la seua embriologia (microcefàlia, holoprosencefalia, malformacions del cos callós, anencefalia, microplogiria, agiria i ectopies cerebrals)
- Neuroanatomía estructural i funcional
- Canvis cerebrals durant la pubertat i adolescència

L'ANAMNESI I EXPLORACIÓ NEUROLÒGICA EN NEUROPEDIATRIA

- Anamnesi des del bebé a l'adolescent
- Exploració neurològica bàsica:
  1. Aspecte extern.
  2. Conductes funcionals.
  3. Funcions sensorials.
  4. Motilitat.
  5. Reflexos primaris i actituds posturals.
  6. To, pressió manual i manipulació.
  7. Parells cranials.
  8. Sensibilitat.
  9. Escales de valoració neurològica.
  10. El diagnòstic genètic (principals síndromes neurogenéticos)
  11. Estudi del líquid cefalorraquidi (CLR)

TÈCNiques DE NEUROIMATGERIA PER A NEUROPSICÒLEGS/AS INFANTOJUVENILS

- Tècniques de neuroimatgeria estructural: Ecografia, TAC, RM, Tractografia i morfometria VOXEL
- Tècniques de neuroimatgeria funcionals i mixtes: SPECT, PET, PET-TAC, PET-RM, MEG
- Tècniques neurofisiològiques: EEG, EMG, ENG, velocitat de conducció nerviosa, potencials evocats (PESS, PEV, PE de tronc) Loreta i Neurofeedback
- Estudi de casos clínics mitjançant neuroimatgeria.

EXPLORACIÓ NEUROPSICOLÒGICA INFANTOJUVENIL

Exploració neuropsicològica del xiquet preescolar.

1. Els 3 primers anys de vida.
2. Desenvolupament.
3. Primer trimestre.
4. Període 3-6 mesos.
5. Període 6-9 mesos.
6. Període 9-12 mesos.
7. Període 12-18 mesos.
8. Període 18-24 mesos.
9. Període 24-36 mesos.

Exploració neuropsicològica del xiquet escolar.

1. Evolució dels 3 als 6 anys de vida.
2. Desenvolupament.
3. Avaluació a nivell cognitiu.
4. Exploració del llenguatge.
5. Exploració de l'atenció.
6. Exploració de la memòria.
7. Exploració de la psicomotricitat i el ritme.
8. Elaboració de l'informe *neuropsicológico.

EL PAPER DE L'ATENCIÓ PRECOÇ EN LA NEURORREHABILITACIÓ

- En la present assignatura s'abordarà la importància de l'atenció precoç en el procés de *Neurorrehabilitació infantil davant la presència d'un dany cerebral adquirit o un retard en el neurodesenvolupament.

- El Llibre blanc de l'Atenció precoç la defineix com el conjunt d'intervencions dirigides a la població infantil de 0 a 6 anys, a la família i a l'entorn que tenen com a objectiu donar resposta al més prompte possible a les necessitats transitòries o permanents que presenten els xiquets amb trastorns en el seu desenvolupament o que tenen risc de patir-ho.

- Estes intervencions han de considerar la globalitat del xiquet i ha de ser planificades per un equip de professionals d'orientació interdisciplinària.

TUMORS CEREBRALS INFANTOJUVENILS

- 1.- Tumors Cerebrals Pediàtrics (*TSNC; tumors de sistema nerviós central): Concepte, Tipus i Fisiopatologia
- 2.- Avaluació Neuropsicològica dels *TSNC i de les Leucèmies Infantils
- 3.- Perfil Neuropsicològic dels *TSNC
- 4.- Perfil Neuropsicològic de les Leucèmies infantils
- 5.- Estratègies d'intervenció neuropsicològica en els *TSNC i en les Leucèmies infantils
- 6.- Estudi de Casos
- 7.- Elaboració d'un programa d'intervenció neuropsicològica.

TRASTORN PER DÈFICIT D'ATENCIÓ AMB I SENSE HIPERACTIVITAT (TDAH)

- Classificació dels trastorns d'atenció (amb o sense hiperactivitat) i tempo cognitiu lent
- Aspectes neuroquímics, psicofarmacològics, neuroanatòmics i de neuroimatgeria.
- Neuropsicologia del TDAH (Valoració neuropsicològica) i del tempo cognitiu lent
- Programes de neurorrehabilitació del TDAH.

TRASTORNS DE L'ESPECTRE AUTISTA (TEA)

- El cervell del xiquet/a amb trastorn de l'espectre autista
- Característiques neuropsicològiques
- Valoració cognitiva: Test per a valoració del TEA
- Programes de *neurorrehabilitació en TEA.

INTERVENCIÓ EN PARÀLISI CEREBRAL INFANTIL

- Concepte i etiologia de PC: Teories en un marc històric i les dades actuals d'incidència i prevalença
- Classificació i formes clíniques: Taxonomies del CIE-10 i DSM-5.
- Sistemes de valoració funcional: Marc teòric i el sistema de qualificació de la Classificació internacional de funcionament i la discapacitat de l'OMS. Veurem la manera d'integrar els resultats de la valoració neuropsicològica, així com de la informació de les entrevistes. Escales de valoració funcional específiques de Paràlisi Cerebral: Sistema de classificació de la comunicació funcional (CFCS). Sistemes de Classificació de la Funció Motora Gruixuda (GMFCS-ER), Sistema de Classificació de la Funció Manual (MACS). Sistema de Classificació per a la capacitat de Menjar i Beure (EDACS). Sistema de Classificació de la Funció Visual (VFCS).
- Pràctica de valoració funcional: Vídeos del funcionament d'una persona i simulació de valoració funcional amb les ferramentes descrites
- Estratègies d'intervenció per a afavorir el desenvolupament personal, l'autonomia i la qualitat de vida de les persones amb paràlisi cerebral.

TRASTORN DE TOURETTE I TRASTORNS DE L'ESPECTRE OBSESSIVCOMPULSIU INFANTOJUVENILS

- Trastorn de Tourette: Història, diagnòstic DSM-5, neuropsicologia de TT, característiques clíniques, bases cerebrals, neuroimatgeria, genètica, comorbiditats amb el TOC, abordatge psicofarmacològic i tractament cognitiu-conductual.
- TOC infantojuvenil: Diagnòstic, neuropsicologia, genètica, bases cerebrals i neuroimatgeria, psicofarmacologia i tractament cognitiu-conductual.

DANY CEREBRAL ADQUIRIT EN LA INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA

- Classificació i Fisiopatologia dels traumatismes cráneoencefàlics (TCE), infeccions, ictus i encefalopaties postanòxiques en etapa infantojuvenil
- Neuropsicologia del dany cerebral adquirit (DCA) infantojuvenil
- Coma infantil: Abordatge i evolució. Escales.
- Tractament del DCA.

EPILÈPSIES INFANTOJUVENILS

- Tipus d'epilèpsies infantils per edats: Crisis febrils, estatus epilepticus, epilèpsia del lactant, epilèpsies d'edat escolar, epilèpsies del xiquet major i adolescent.
- Fàrmacs antiepilèptics. Indicacions i efectes secundaris.
- Neurocirurgia de l'epilèpsia: Efectes sobre la cognició.
- Valoració neuropsicològica i programes de neurorrehabilitació.

NEUROREHABILITACIÓ NEUROPSICOLÒGICA EN LA INFÀNCIA

- Principis de la neurorehabilitació basada en l'evidència .
- Models teòrics segons el neurodesenvolupament.
- Tècniques i mètodes d'intervenció.
- Plataformes informatitzades de suport a la neurorrehabilitació.
- Avaluació neuropsicològica infantil quantitativa i qualitativa per dominis cognitius.
- Bateries estandarditzades d'avaluació neuropsicològica o Avaluació neuropsicològica segons l'etapa de neurodesenvolupament i tipus de patologia.

ABORDATGE MULTIDISCIPLINARI EN NEURORREHABILITACIÓ INFANTOJUVENIL

- El paper de la família en la neurorrehabilitació infantojuvenil.
- El paper d'altres professionals (cronologia del tractament neurorrehabilitador infantojuvenil): Logopèdia, psicologia clínica, teràpia ocupacional i metge rehabilitador.
- Integració multidisciplinària: treball en grup.

FISIOTERÀPIA EN NEURORREHABILITACIÓ INFANTOJUVENIL

- Paper de la fisioteràpia en la neurorrehabilitació infantojuvenil.
- Control Motor i Recuperació Funcional.
- Fisioteràpia basada en l'evidència en les principals patologies de la infància i adolescència.
- Casos clínics des de la fisioteràpia neurològica.

TREBALL FINAL DE MÀSTER (TFM)

- Revisió narrativa.
- Revisió sistemàtica basada en l'evidència.
- Criteris d'inclusió.
- El diagrama de flux.
- Cerca bibliogràfica en les principals bases de dades.
- Declaració PRISMA 2020.
- Escala PEDRO.

PRACTICUM CLÍNIC

---

pràctiques clíniques, neurorrehabilitació

PROFESSORAT

Francisco Alcantud Marín

Catedràtic/a de Universidad. Departament de Psicologia Evolutiva i de l'Educació. Universitat de València

Irene Cano López

Ayudante/a Doctor/a. Departament de Psicobiologia. Universitat de València

Alejandro Cano Villagrasa

Logopeda. Neural

Arantxa Cuervo Ferrer

Neuropsicòloga. Neural

Raúl Espert Tortajada

Profesor Titular de Universidad, Departament de Psicobiologia, Universitat de València.

Silvia Fernández Enríquez

Neuropsicòloga. Neural

Rosa María Fernández Valero

AVAPACE. Directora de Servicio de Atención Temprana

María Engracia Gadea Domenech

Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Psicobiologia. Universitat de València

Andrea García García

Neuropsicóloga. Neural

Irene Gurruchaga Gutiérrez

Médico Rehabilitadora. Neural

Sergio Hernández Expósito

Profesor Titular Universidad de La Laguna

Raquel Herrero Lladró

Neuropsicóloga. Neural

Ioana Ionescu

Neuropsicóloga. Neural

Roberto Llorens Salvador

Adjunto de Radiología. Hospital Universitario y Politécnico La Fe de Valencia

Mariano Lloria García

Psicólogo. Asociación Valenciana de ayuda a la Parálisis Cerebral Infantil - AVAPACE

Alicia Marco Latorre

Pedagoga. Neural Alicante

José Manuel Martínez Pérez

Neuropsicólogo. Neural

Sonia Martínez Sanchís

Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Psicobiologia. Universitat de València

Alejandro Montoya Filardi

Radiólogo

Clara Isabel Puchades López

Neuropsicóloga. Neural

Ben Raza Canicoba

Claudia Marcela Romero Delgado

Neuropsicóloga. Neural

Belén Sáez Vicens

Licenciatura en Psicología

Marta Sánchez Norte

Psicóloga y Terapeuta Ocupacional. Neural

María de la Luz Sánchez Sánchez

Contratado/a Doctor/a. Departament de Fisioteràpia. Universitat de València

Tania Teruel Marco

Neuropsicóloga. Neural

Carolina Toumeh Soriano

Neuropsicóloga. Neural

Cristina Vidal Marin

Neuropsicóloga. Neural

Laura Villa Mata

Neuropsicóloga. Neural

Irene Villar Muñoz

Licenciada en Psicología. Licenciatura en Psicología

Sara Vitoria Estruch

Neuropsicóloga. Neural

OBJECTIUS

Les sortides professionals que té el curs són:

Els xiquets i adolescents que patixen una patologia neurològica adquirida (v.g. tumor, infecció cerebral, ictus o traumatisme crani-encefàlic) o del neurodesenvolupament (v.g. trastorns de l'espectre autista), patixen seqüeles que els afecten no sols de manera funcional, sinó amb repercussions també en l'àmbit psicològic i social. Comptar amb una especialitat que ajude a tractar la discapacitat i adaptació social de menors amb afectacions neurològiques és fonamental. En atenció a esta necessitat, la Universitat de València ha oferit el Màster Propi en Neurorehabilitación Infantojuvenil com una resposta al seu compromís, no sols cap als seus estudiants, sinó també a la societat en general.

Els pacients que presenten un dèficit funcional (cognitiu, emocional i/o físic) derivat d'una afectació neurològica, necessiten tant atenció mèdica com psicosocial. Actualment existixen tècniques i ferramentes que estimulen la plasticitat cerebral per a ajudar en la millora d'unes certes patologies neurològiques en este grup d'edat. Es requerix, per a aconseguir-ho, d'una adequada valoració clínica i instrumental, de tractaments específics i de personal qualificat. Per tot això, la figura de professionals sanitaris que cursen estudis especialitzats com el Màster Propi en Neurorehabilitación Infantojuvenil, resulta fonamental.

Mitjançant el Màster Propi en Neurorehabilitación Infantojuvenil els alumnes tindran la formació necessària, teòrica i pràctica, per a:

- Valorar i aplicar programes de neurorehabilitación en les patologies cerebrals més comunes que afecten xiquets i adolescents.
- Comptar amb una sòlida formació professional basada en competències i pràctiques clíniques reals amb pacients (xiquets i joves).
- Estar capacitats per a treballar en l'àrea de la rehabilitació del dany cerebral infanto juvenil, com són els traumatismes cranioencefàlics, *ictus, epilèpsies infantojuvenils, tumors cerebrals, trastorns del neurodesenvolupament o trastorns neuropsicològics d'etiologies variades.

El títol de Màster Propi en Neurorehabilitación Infantojuvenil és d'enorme valia tant per a xiquets i joves que tinguen alguna afectació neurològica, així com per a les seues famílies i la societat en general. No existix cap altre màster que garantisca 225 hores de formació pràctica clínica real en clíniques especialitzades (NEURAL) en el marc de la valoració clínica transdisciplinària i la neurorehabilitación infantojuvenil.

El Màster Propi en Neurorehabilitación Infantojuvenil oferix una formació professionalitzant per al personal sanitari interessat en la rehabilitació del dany cerebral en xiquets i adolescents, ocasionat per diverses etiologies (ictus, tumors, traumatismes, infeccions cerebrals o trastorns del neurodesenvolupament, entre altres). L'objectiu és que l'estudiant conega, aprenga i aplicació els corresponents programes de neurorehabilitación en patologies cerebrals comunes de xiquets i joves, i que no sols aprenga conceptes, sinó competències específiques basades en una neurorehabilitación de caràcter transversal. Este màster oferix un programa molt complet en el qual s'abordaran assignatures relacionades amb el desenvolupament del sistema nerviós central, l'anamnesi, abordatge des de la neuropediatria, medicina rehabilitadora, tècniques de neuroimatgeria, exploració neuropsicològica o atenció precoç en neurorehabilitación, a més d'altres assignatures que abordaran el trastorn de dèficit d'atenció (TDAH), trastorns de l'espectre autista (TEA), intervenció en paràlisi cerebral infantil (PCI) o el dany cerebral adquirit (DCA) en infància i adolescència, entre altres temes.

Beneficis d'estudiar el Màster Propi en Neurorehabilitación Infantojuvenil:

1. Com es va esmentar anteriorment, en cursar este màster es tindrà accés a 225 hores de pràctiques clíniques presencials en clíniques NEURAL de la Comunitat Valenciana, alguna cosa que no oferix cap altre màster en neurorehabilitación similar. Estes clíniques compten amb personal sanitari especialitzat en l'àmbit de la neuropsicologia clínica, logopèdia, teràpia ocupacional, neurologia, neuropediatria, medicina rehabilitadora o fisioteràpia.

2. Té diferents eixides professionals, des de treballar per compte propi o emprendre com a autònom. Representa, a més, una font de futur capital humà per a centres de prestigi i en plena expansió com a NEURAL, amb la possibilitat de poder incorporar professionals de nuest

ro màster en benefici de l'ocupabilitat en la Comunitat Valenciana.

3. Interpretar i comprendre l'abast d'una lesió cerebral determinada mitjançant neuroimatgeria, i d'interpretar un informe *neuroradiològic de xiquets i adolescents.

4. Aprendre l'abordatge de programes d'intervenció neurorehabilitadora i també d'identificació primerenca, baix diferents problemàtiques (TEA, TDAH, PCI, TOC, tumors cerebrals, ictus, etc.), així com a realitzar un informe neuropsicològic.

5. Conèixer un enfocament de la neurorehabilitación basat en un equip multidisciplinari (des de la neuropsicologia clínica fins a la fisioteràpia), així com valorar la importància de la família per a la rehabilitació cognitiva i emocional.

METODOLOGÍA

La metodologia d'aprenentatge se sustentará en classes magistrals il·lustrades mitjançant powerpoint amb l'ajuda de vídeos i

models anatòmics del cervell. Les pràctiques (225 hores) es realitzaran en els centres de Neural a la Comunitat Valenciana.